

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z protestu B. W.

przeciwko ważności referendum,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 stycznia 2016 r.,

skargi protestującego o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem

Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt III SW [...],

odrzuca środek zaskarżenia nazwany "wniosek o stwierdzenie nieważności postępowania".

UZASADNIENIE

B. W. pismem z dnia 30 października 2015 r. wniósł o stwierdzenie nieważności postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt III SW [...].

W uzasadnieniu podkreślono, że Sąd Najwyższy był nienależycie obsadzony z uwagi na to, iż w wydaniu orzeczenia brał udział „sędzia sądu okręgowego M. P.”. Skarżący wniósł alternatywnie o „uzupełnienie orzeczenia z dnia 8 października 2015 r. w przedmiocie braku ustawy wykonawczej do przepisu ustępu 2 art. 129 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 78, poz. 483). Zawarta w uzasadnieniu orzeczenia ocena nie odnosi się do tego zaniechania prawodawczego i jako taka nie dotyczy istoty sprawy. Bez tego zabiegu

nie jest możliwe dokonanie oceny protestu. Przerobienie kart do głosowania jest przestępstwem z art. 248 pkt. 3 k.k.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek przedstawiony w przedmiotowym piśmie jest niedopuszczalny i dlatego został odrzucony.

Przypomnieć należy, że B. W. w proteście przeciwko ważności referendum - zarządzonego na podstawie art. 125 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 60 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 318) - postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 czerwca 2015 r. i wyznaczonego na dzień 6 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 852), którego wynik został obwieszczony w dniu 11 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1375) - wniósł o unieważnienie referendum, zarzucając naruszenie art. 125 ust. 2 Konstytucji RP. Podniósł, że „ustawa o referendum ogólnokrajowym nie obowiązuje, gdyż jest sprzeczna z przepisem ustępu 2 art. 129 Konstytucji RP przez to, że nie został dochowany tryb wymagany do jej wydania”. Wyjaśnił, że ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta RP nie jest aktem wykonawczym wobec art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, gdyż nie mieści się w granicach upoważnienia, a brak ustawy wykonawczej do art. 129 ust. 2 Konstytucji RP oznacza, iż ważność wyboru na Prezydenta Rzeczypospolitej: A. K., dokonanego w dniu 8 października 2000 r., stwierdzona przez Sąd Najwyższy w dniu 6 listopada 2000 r., III SW 87/00 (Dz.U. Nr 96, poz. 1052); L. K., dokonanego w dniu 23 października 2005 r., stwierdzona przez Sąd Najwyższy dnia 23 listopada 2005 r. III SW 195/95 (Dz.U. Nr 232, poz. 1966); B. K., dokonanego w dniu 4 lipca 2010 r., stwierdzona przez Sąd Najwyższy dnia 3 sierpnia 2010 r., III SW 370/10 (Dz.U. Nr 139, poz. 936) i A. D., dokonanego w dniu 24 maja 2015 r., stwierdzona przez Sąd Najwyższy dnia 23 czerwca 2015 r. III SW 66/15 (Dz.U. z 2015 r., poz. 952) nie ma skutków prawnych.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt III SW [...], na podstawie art. 243 § 1 Kodeksu wyborczego (stosowanego z mocy art. 34 ust. 2 ustawy o referendum ogólnokrajowym, do warunków i trybu wnoszenia

protestu oraz sposobu jego rozpatrzenia i trybu podejmowania uchwały w tej sprawie przez Sąd Najwyższy) pozostawił przedmiotowy protest bez dalszego biegu. Sąd Najwyższy podkreślił, że zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy o referendum ogólnokrajowym, każda osoba uprawniona do udziału w referendum może wnieść protest ze względu na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów tej ustawy dotyczących ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum. Żaden z zarzutów postawionych przez wnoszącego protest nie nawiązywał do tych okoliczności, co powoduje, że wniesione pismo nie jest co do istoty – mimo nadania takiej nazwy – protestem przeciwko referendum.

Analizując dopuszczalność niniejszego środka zaskarżenia zatytułowanego wnioskiem należy zauważyć, że od postanowień Sądu Najwyższego nie przysługują środki odwoławcze. Zarówno przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 Nr 21, poz. 112 ze zm.), jak i przepisy ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 318) nie dopuszczają możliwości zaskarżenia orzeczeń Sądu Najwyższego w przedmiocie ważności wyborów lub referendum ani skargą kasacyjną, ani zażaleniem, ani skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, ani skargą o wznowienie postępowania. O niedopuszczalności wniesienia środka zaskarżenia w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Najwyższego o pozostawieniu protestu wyborczego (protestu przeciwko ważności referendum) bez dalszego biegu decyduje także wzgląd na ustrojową pozycję tego Sądu oraz na charakter i funkcję postępowania w kwestii ważności referendum. Zakres zadań Sądu Najwyższego został określony w ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.). Przepisy tej ustawy dotyczące postępowania przed Sądem Najwyższym nie pozwalają na przyjęcie stanowiska, że orzeczenia tego Sądu podlegają zaskarżeniu bez jednoznacznego określenia takiej możliwości w ustawie. Wszelka dalsza kontrola podjętych przez Sąd Najwyższy uchwał i wydanych orzeczeń musiałaby zostać wyraźnie przewidziana w ustawie. Nawet w postępowaniu przed sądami powszechnymi każdy środek odwoławczy (zaskarżenia) ma swą wyraźną podstawę. Niedopuszczalność środków zaskarżenia

od orzeczeń zapadłych w sprawie protestów wyborczych (referendalnych) wynika również z wyjątkowego trybu postępowania w przedmiocie ważności wyborów czy referendum. Rozpoznawanie protestów stanowi w tym przypadku wyodrębnioną część procedury, będącą w istocie postępowaniem wstępnym przed podjęciem uchwały o ważności wyborów (referendum). Po podjęciu takiej uchwały rozpatrywanie protestu byłoby całkowicie sprzeczne z funkcją postępowania w przedmiocie ważności wyborów czy referendum. Trzeba bowiem podkreślić, iż uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2015 r., III SW [...] w sprawie ważności referendum ogólnokrajowego przeprowadzonego w dniu 6 września 2015 r., jest ostateczna. Skoro Sąd Najwyższy rozstrzygając o ważności wyborów lub referendum ma na uwadze wszystkie wniesione protesty, to po podjęciu tej treści uchwały jakakolwiek kontrola prawidłowości postanowień dotyczących protestów wyborczych (referendalnych) jest niedopuszczalna (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r., III SO 17/11, OSNP 2012 nr 23-24, poz. 301; z dnia 2 lutego 2012 r., III SO 21/11, LEX nr 1215452; z dnia 27 sierpnia 2014 r., III SO 6/14, LEX nr 1504920; z dnia 27 sierpnia 2014 r., III SO 7/14, LEX nr 1738510; z dnia 4 grudnia 2014 r., III SO 10/14, LEX nr 1616915).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.